

XXXII, 102 /.

Като осигурил по такъвъ начин правата на избрания народ, Данте Преслава в третия том на творбата си към доказането на независимостта на императора ~~спрямо папата~~. В по-голямата си част тази книга се занимава с ~~изражението~~ на идеите на гвелфите и декреталистите, ~~како~~ като противопоставя извънредно остроумни разсъждения ~~на~~ срещу изтънчените доводи на противниците си. Можеби за някой днешен читател времето и таланта употребени за оборването на известни твърдения, да изглеждат напълно излишни. Ние бихме могли да отхвърлим прочутото сравнение на папата и императора с слънцето и луната, ~~зашото то~~ ~~извежда~~ заключението за зависимостта на светската ~~власт~~ от духовната, ала е твърде произволно измислено; обаче Данте логически го отрича, като забелязва, че слънцето и луната са били сътворени преди человека, затова, ако се приеме подобна връзка, ще трябва да се признае, че символът е съществувал преди да съществували нещата, които трябва да бъдат символизирани.

Така, чрез много ~~цикъл~~ библейски цитати, които се тълкували алгорично за да благоприятстват папските домогвания, спорът се продължава и разтяга, а това не би могло да бъде другояче, поради значението, което методите на сколастиката са давали на подобни въпроси: тук вече "Монархията" е чисто средновековно съчинение. Много по-интересене за нас е ~~цикъл~~ спорът за дарението на Константина Велики, в което тогава всички вярвали. Данте, който заключава ~~и~~ втория си том с въпроса дали Италия би била по-щастлива ако Константин изобщо не се беше раждал, или ако той не се беше измамил в своето благочестиво начинание, сега ~~цикъл~~ вече решително отрича правото му да разцепва Империята, която била цяла и неделима като туниката на Христа; също така той отрича правото на църквата да получава материални блага, противно на евангелсъто предписание: *"и миръ да прищества им злато, и сребро?"*

Императорът би могъл да определи на църквата една сума "*imperio* ~~земята~~ *и прегори dominio*", и папата би могъл да го владее, ала не като притежател, а като разпределител на рентата му в полза на бедните; изглежда, че това е единственото, което Данте позволява на светската власт на папите. Защото примерът, който ни дава животът на Христа и неговите думи, най-ясно ни показват пътя, който трябва да бъде следван от Черквата, като ~~цикъл~~ показват как тя няма никаква ~~власт~~ над Империята, съществувала много преди нея.

Особено важно е заключението. Властта на императора произхожда направо от Бога, който в своята мъдрост и добрина е наредил така, че хората ~~мъдрост~~ да постигнат земното си щастие чрез философските напътствия на императора / *ut subiect in aetola ista mortalium libere sint posse iurari* /, а небесното блаженство според откроянията на папата. Следователно две-